

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici
hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent,
vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

C. 24.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39463

ritorum veniam, idque sine ulla in igne emendatorio panis, facilè & vnicā inuocatione impetraturum, quia vni latronis similem gratiam Christus fecit. Certè non magis in latronis persona commune omnibus obtinenda venia pignus est, quam in Lazari persona commune omnibus post quadrūm resuscitandi pignus erat.

IN LVCAE CAP. XXIII.

39. *Videte manus meas & pedes meos, quia ego sum. Palpate & videte, quia spiritus carnem & ossa non habet, sicut me videtis habere.*

ONTRÀ realem & corporalem in venerabili Eucharistia præsentiam valere huc locum, multum persuasit Caluinus, persuaserunt & atij nostri temporis sectarij. Sic enim scribit hoc loco Caluinus. Quum Christus palpabile esse suum corpus pronunciet, & sibi ossibus compactum, hisque notis discernat à spiritu, scitè & rēadductus est hic locus à nostris hominibus ad refellendum cum errorum de transsubstantiatione panis in corpus Christi, de locali corporis præsentia, quos homines præposteri in sacra Cœna fingunt. Audiimus propositionem Caluini. Duo enim verbis probare vult: primum nullā esse panis in corpus Christi transsubstantiationē: deinde nullam esse localem corporis Christi in sacra Cœna præsentiam. Attende an aliquid horum prober. Nam (inquit) illic volunt esse Christi corpus, si nullum corporis signum appetere. Si nullum in sacra Cœna corporis Christi signum appetet, & panis ille Eucharisticus verum Christi corpus non est, an non Caluinus Christi verba Hoc est corpus meum, penitus & omnino inania reddit. Si enim panis ille benedictus à Christo, nec corpus eius est, nec signum corporis, quid erit? Deinde quomodo Caluinus illa Christi verba super Matthæum exponens, affirmat, panem, quia simbolum est corporis Christi, vocari corpus, si nullum hic signum corporis appetet? An non & sibi aperte contradicit, & verbo Christi penitus euacuat?

Institut. Dicer aliquis Caluinista, nullum hic corporis signum appetere, quia non videtur vlla species corporis, & hoc Caluinum dicere voluisse, quia alio in loco conuersione panis in corpus Christi, ficticiam vocat illusionē, cuius nullus in terris oculatus sis est. Sed hæc nihil melior ratio est; quia ipsa infidelitas

Transsub-
stantiatio
defeditur.

Institut.
lib. 4. c. 17.
num. 15.
Caluinis
vox insi-
delis.

tis vox est. Non video corpus adesse, & ideo non credo adesse. Atqui Sacramentum religionis hoc est, & ex fide totum intellegendum; non alimento refectionis, & ex sensu iudicandum. Antiqua Ecclesia hortatur ut verbis Christi credamus; & sensus iudicium fugiamus. Contrà Caluinum, sensus iudicium vrget, *Nullum hic apparent corporis signum.* Non credo quod dicitur, sed volo ad oculum demonstrari quod dicitur. Digna Caluino blasphemia. Sed audiamus antiquæ Ecclesiæ voces, & infidelitati Caluinianæ ut apta veneno antidota opponamus. *Verbis Dei* (ait Chrysostomus) falli non possumus, da. sensus verò facile decipitur. Quoniam ergo ille dixit: *Hoc est Homil. 83. corpus meum, nulla teneamur ambiguitate, sed credamus,* & in Matth. oenlis intellectus id perspiciamus. Ipse Dominus Iesus (ait Ambrosius) testificatur nobis quod corpus suum accipimus & sanguinem. Nunquid debemus de eius fide & testificatione dubitare? Voluit Dominus Iesus (ait Epiphanius) dicere, *Hoc meū, In An-* est, hoc & hoc (verbum corporis tacet mysterij celandi cau- chorat. sa) & nemo non fidem habet sermoni. Qui enim non credit es- se ipsum verum sicut dixit, is excidit à gratia & salute. Quod autem audiuiimus, id credimus esse ipsius. Succinctius Leo Ma- gnum. Hoc ore sumitur quod fide creditur: quia de veritate cor- poris nihil ambigitur. Cùm Christus ipse affirmet (ait Cyrilus Hierosolymitanus) ac dicat de pane: *Hoc est corpus meum, quis deinceps audeat dubitare?* Hæc antiquitatis testimonia ad simplicem fidem Christi verbis habendam hortantur. Calui- nus nō credit, sed aliquod apparenſ corporis signum flagitat.

Audiamus nunc illas voces quibus iubent iudicium à sen- sibus auocare. *Credamus Deo* (ait eadem hac de re Chryso- stomus) nec repugnemus ei, etiamſi sensui & cogitationi no- in Matth. stra absurdum esse videatur quod dicitur. Sic idem iterum & co- vbi suprà dem loco Cyrilus. *Quamvis sensus tibi suggestit panem & vi-* num esse, tamen fides te confirmet: nec ex gustu rem iudices. Nec dissimiliter Ambrosius. Fortè dicas, *Quomodo vera caro &* verus sanguis? qui similitudinem video, non video sanguini ve- ritatem? *Dixi tibi de sermone Christi, qui operatur ut possit mu-* tare & conuertere genera instituta nature. Hæc est veteris Ecclesiæ fides, hæc voces eorum qui fidei Christianæ lumina & decus extiterunt. Fidem, non sensum, in tanto religionis mysterio consulendam docent. Caluinus nouis Capharnita non credit mutari panem in corpus, quia nullum corporis si- gnum appetit.

Sed pergamus ad sequentia; & quomodo illas duas asser-

tiones suas ex his Christi verbis probet, attente dispiciamus.
*Hoc autem (inquit) modo sequetur naturam suam mutasse, ut
 esse desierit quod erat, & unde ab ipso Christo probatur verum
 esse corpus. Existimat, posita vera panis in corpus Christi ita-
 subuaniatione, naturam corporis Christi esse mutatam, ut
 iam definat esse corpus palpabile & visibile, ex quibus condi-
 tionibus probauit hoc loco suum verum corpus adesse. Sed*

*non attendit, Christum ex hujusmodi conditionibus pro-
 basse suum corpus adesse, quia voluit illud visibile exhibere,
 & præsentiam ocularem probare, ad resurrectionis sue re-
 tæque resuscitatae carnis fidem faciendam; in Sacramento au-
 tem idem Christi corpus adesse, tanquam in Sacramento, tan-
 quam in mysterio, & sub aliena specie non propria; nec ut vi-
 deatur ac palpetur, sed ut accipiatur ac manducetur; nec in si-
 dem resurrectionis factæ, sed in alimentum spirituale, ac re-
 ligionis sum: ad quæ omnia nec palpari nec videri aut opu-*

*lit, aut conuenit. Rursum non attendit verum ac naturale
 corpus tum palpabile tum visibile ex sua natura esse, quando
 de facto præsens nec palpari nec videri à præsentibus potest;*

diuina aliqua virtute impediente ne illa potentia reducatur

in actum. Nonne Elizeus palpabilis ac visibilis erat, quando

*totus exercitus Regis Syriæ cæcitate percussus (non omni-
 moda, ut nihil viderent, sed certa quadam & singulare-
 num non viderent) ab eo in medium Samariam duceretur?*

Nonne equi illi & currus ignei in cœlum Elizei, quos pueri

*eius ad tempus videre non potuit, visibiles ramen ex se & pa-
 palpabiles erant? Quum eidem Eliseo Elias diceret: Si viderem
 quando tollar à te, sicut tibi quod postulasti, bene sciebat se na-
 turam visibilem, suo tamè discipulo porquisisse fieri inuisibilem,*

non ex nimia loci distantia, aut ex discipuli cæcitate, sed ex

supernaturali aliquo impedimento. Et ut de Christi corpo-

*loquamur (cui cum diuina natura hypostaticè coniuncta es-
 set, multa ab illo non humanè, sed diuinè & præter corporum*

naturam facta esse mirari non debemus, sed credere) quando

cum duobus discipulis euntibus in Emmaus ambulabat & lec-

*tiones conferebat incognitus (quia tenebantur oculi eorum
 ne cognoscerent eum), tamen si ab illis non videbatur, propter-*

ea non erat visibilis? Rursum quando Christus volenter

eum interficere Iudeis, transiens ibat per medium eorum, nec

ab illis palpatus nec visus, an propterea illo tempore mutata

corporis eius natura fuit, ut nec palpabilis nec visibilis esset?

Denique quā Paulo in via Christus apparuit, ille solus Chri-

stus

Luc. 24.

Luc. 4.

Corpus pa-

pabile est,

quod ali-

quando pa-

pabi non

poteſt.

4. Reg. 6.

Ibidem.

4. Reg. 2.

Luc. 24.

Luc. 4.

stum vidit, alij omnes, qui cum Paulo erant, vocem quidem AB. 9.
audierunt, neminem autem viderunt: an propterea visibilis
Christus non erat, quia à quibusdam non videbatur? Fino-
lum igitur est Caluinii argumentum: Christi corpus in sacra
Cœna nec palpatur nec videtur; ergo naturam suam mura-
vit, vt non sit amplius palpabile ac visibile, unde verum ad-
fuisse corpus discipulis suis probauit.

Videamus reliqua, si contraria excipiunt: latus tunc fuisse con-
fixum, pedes clavorum vulneribus fuisse perforatos, atque etiam
manus, nunc autem illas sum & integrum in calo esse Christum,
facile discutitur hoc cauillum. Neque enim hoc tantum agitur
quali habitu apparuerit, sed quid testetur de vera carnis sue
natura. Hoc autem tanquam proprium illi tribuit, palpabilem
esse, ut à spiritu differat. Ergo hodie quoque discrimen istud car-
nis à spiritu manere necesse est: quod perpetuum esse, ex Christi
verbū statuere licet. Caullator ineptus ac futilis obiectio in Caluinum
fingit ac format quam vix puer obsecreret aut formaret. Nos artes
vero contra Caluinum & suos illos omnes, quorum in hac re
consentientem sententiam profert, non illud nugamentum
excipimus, sed illa duo quæ iam diximus: ac maximè poste-
rius illud quod ex Scripturis ostendimus, esse aliquod corpus
natura sua palpabile ac visibile, quod tamen aliquando nec
palpari nec videri potest, non propter impedimentum ali-
quod naturale ex parte palpantis aut videntis, sed ex diuina
aliqua virtute & causa. Non magis igitur naturæ carnis Chri-
sti repugnat, quod in venerabili Sacramento nec videatur
ne palpetur, aut circa miraculum palpari ac videri nequeat,
quam eidem naturæ repugnauit, tam à Iudeis quam à disci-
pulis suis interdum, nec videri nec palpari potuisse. Et sicut
in illis exemplis mansit natura corporis Christi integra, vt
ex sua natura palpabile ac visibile esset, tametsi nec videri nec
palpari tunc potuit: eodem modo in sacra Cœna manet na-
tura corporis Christi integra, vt ex sua natura palpabile ac
visibile sit, tametsi quia sub Sacramento adest, nec eum in vi-
sibili specie palpari conuenit, nec videri nec palpari possit.
Ex duabus igitur propositionibus suis, neutram probauit.
Vnam probare conatus in probatione defecit. Alteram de
locali præsentia nec attigit quidem. Ita videlicet scitè ac verè
à suis hominibus hunc locum adductum iactitat Caluinus, id
est, insulsè prolsus & falsò. Nam & de locali præsentia id
breuiter dico, naturam corporis intrinsecam id non require-
re ut semper sit in loco, tametsi sit locabile (vt sic dicam) &
in

in loco esse aptum natum. Quum enim causa formalis affectu suo separari possit (et si effectus à causa non separetur, quia prior illa est, posterior iste) ipsius autem esse in loco, siue de facto extendi in loco, causa formalis est, in seipso esse extensum & posse extendi in loco; profectò non magis absurdum est corpus natura extensum, de facto non extendi in loco, quām absurdum est causam separari à suo effectu; aut (quod modò ex Scripturis ostendimus) corpus esse palpabile & non palpari, visibile & non videri. Sic igitur Christi corpus naturale tametsi sit natura sua extensum, non est tamen necesse ut vbi cunque est, ibi quoque per modum extensi corporis & in loco localiter adsit. Quanquam Christus ad distinctionem spiritus & corporis humani, non ponit loci mensuram, sed carnem & ossa. Sed hac de re accuratiùs disserendum h̄ic locus ac tempus non est. Legat studiosus lector hac de re Claudium de Sanctis in opere Eucharistico, Repetit. 4. Rob. Bellarminum tom. 2. Controvers. lib. 3.

Cap. 4.
Cap. 7.

Antidotorum in Euangelium

D. Lucæ

F I N I S.